

ILUSTROVANI

TEDNIK

Izhaja vsako soboto. — Mesečno stane 4- dinarje. — Uredništvo in uprava v Mostah pri Ljubljani
Tovarniška ulica šte. 11. — Rokopisov ne vračamo.

Leto I.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1935.

Št. 15.

9. X. 1934. - 9. IV. 1935.

Šest mesecev je minilo od onega dne, ko je iz zavezniške Francije dospela strašna vest: Kralja Aleksandra ni več! Roka najetega in podlega morilca je pretrgala nit življenja, onega življenja, ki je za nas Jugoslovence pomenilo simbol moči in zjedinenja. Takrat se je ves narod odel v globoko žalost in tugo... In nato smo spremljali kralja na njegovi zadnji poti od Marseilla do Splita in Zagreba v Beograd. Tam nam je bilo še enkrat, poslednjič dano, da smo se poslovili od Njega... Strašni so bili tisti trenutki...

Stotisoči so klečali na ulicah prestolnice, po katerih je odhajal Veliki kralj za vedno v svoje zadnje domovanje na Oplenac.

In Oplenac je sprejel pod svoje okrilje truplo Kralja, viteza in junaka! Tam spi večno spanje On, na katerega grob romajo dnevno velike množice in se klanjajo Njegovim manom.

Umrl je junak, a njegov duh živi med nami in nas krepi in bodri za bodočnost, katero nam je začrtal še umirajoč z besedami: **ČUVAJTE JUGOSLAVIJO!**

Sprejeli smo to zadnje naročilo kot zapoved, ki jo bomo izpolnjevali do poslednjega diha!

Danes, ko obhajamo v tihem spoštovanju polletnico junaške smrti Kralja mučenika ponovno obljublamo in kličemo:

ČUVALI BOMO JUGOSLAVIJO!

SLAVA VITEŠKEMU KRALJU ZJEDINITELJU!

NAJ ŽIVI NJ. VEL. KRALJ PETER II.!

Mary so ugrabili...

Žvirni roman. — Spisal: *Хинко Х. Р.*

Ko se je doktor Bugovskij prebudil je imel velikanskega mačka. Pretegoval se je in zdehal, no končno se je le spravil po konci. Ko se je še umil v mrzli vodi, se je počutil dokaj dobro.

Ravno je bil v položaju, da zapusti stanovanje, ko ga je med vrati zastavil Fred.

»Dobro jutro, Fred« ga je nagovoril, »zgodaj prihajaš domov!«

Toda Fred očitno ni bil nič kaj razpoložen za slabe doktorjeve dovtype, kajti nejevoljno je zamahnil z roko. »Pusti me in stopi rajše nazaj. Povedal ti bom novice, ki te bodo gotovo zanimale.«

In Fred je doktorju natančno povedal svojo nočno pustolovščino. Toda, da Jack ve, kje se nahaja Mary, da mu je tudi to on sam povedal, tega Fred seveda niti sam ni vedel.

Doktor se je popraskal za ušesom.

»Vrag naj ga vzame!«

»Ali pa bo naju« je pripomnil Fred ter pogledal doktorja.

Ta je samo prikimal, a rekel ni ničesar. Nato sta nekaj časa molčala, končno je dejal Fred:

»Žid te tudi išče!«

Ob misli na Kohna je spreletel doktorja mrz po hrbtu. »Ta vražji žid« si je mislil, »ta najbrž že ve o moji pustolovščini z Lijo. Vrag vedi, kako se bo to vse končalo?«

»Kaj nameravaš storiti sedaj?« je vprašal Fred.

Doktor je skomignil z rameni in trenutno res ni vedel, kaj bo storil. No, končno sta se s Fredom v toliko sporazumela, da sta sklenila iti skupaj k židu.

* * *

Temna noč je... Črni oblaki vise nad mestom tako nizko, da se zdi človeku, da bi jih lahko skoro dosegel z roko.

Proti vili žida Kohna se plazita dve črni senci, previdno in oprezno.

V svitu cestne svetilke ju zdajci spoznamo. Bila sta Jack in Peter,

Ko sta prispela do židove vile, sta obstala ter prisluhnila. Nič sumljivega ni bilo videti ali slišati.

»V kleti se nahaja ona soba« je zašepetal Jack Petru.

Ta je samo prikimal in pomignil Jacku naj mu sledi. Zavila sta okrog vile ter se znašla pred malim oknom, ki je bil malo nad zemljo. Toda okno je bilo trdo zaprto in zamreženo.

Lotila sta se dela. Peter je iz žepa potegnil veliko pilo in žago za železo. Pričel je žagati železne palice, ki so bile vzdane v okno. Med tem je Jack pazil, da ju kdo ne preseneti pri delu.

Toda komaj sta dobro pričela z delom, že je ostro črnčevo uho zaslišalo sumljiv šum. Črnc, židov sluga, je tiho vstal ter se splazil k vratom. Takoj je vedel, da sumljivi šum prihaja od zad-

nje strani hiše. Spoznal je, da je nekdo na delu, ki hoče osvoboditi zaprto Mary.

Stopil je k vratom židove spalnice ter trikrat močno potrkal. Čez pet minut je žid vedel, da mu je nekdo na sledu. Toda to ni niti malo potrkalo ali vznemirilo Kohna. Flegmatično je stopil k telefonu ter obvestil policijo.

Jack in Peter nista niti slutila, da jima preti nevarnost.

Zato sta bila kaj presenečena, ko ju je naenkrat obkolilo par policistov ter jima napovedalo aretacijo. Zaman sta se upirala, odvedli so ju na policijo.

V židovi vili pa so se pričele priprave, o katerih ni nihče ničesar slutil. Vila je navidez ležala v globokem smu.

* * *

(Se nadaljuje.)

.....
Čitajte in širite

„Ilustrovani tednik“!

.....

MILIJONARKINE MUHE

Roman mlade Američanke. — Spisal: *Jor*

Jackie Aslash si ni vedel pomagati. Tako je bil presenečen, da ni mogel spraviti iz sebe nobene besede. Nekje v njegovih možganih se je svetlikalo, da Daissy le ne dela krivice njemu. Vsekakor je bila njegova visokost napaka. In nato mu je padlo na um, da bi utegnil nastati škandal... nezaslišan škandal — da bodo ljudje planili po njem in po Daisy... da ju bodo razmesarili, razmesarili z besedami... ju psovali in zaničevali. In da bo ime Aslash, kljub milijardam, ali pa prav vsled tega, predmet opravljanja.

Jackie Aslash je poznal New York in njegove prebivalce. Poznal je njih senzacijoželjnost in škodoželjnost.

In videl je, da Daissy trpi in da je to šele začetek velike bolečine... Ne samo moralne, tudi trgovske posledice so bile neizbežne.

Nekaj trenutkov je mislil na to, da

bi tega moža, tega Millsa poklical nazaj... prisiliti ga, vsaj škandal v kali zadušiti... toda nato je uvidel brezplodnost take sile... in je vedel, da bi bil potem škandal morda še večji.

To je bilo maščevanje. Vsako željo je čital Daissy iz oči in jo ji izpolnil... samo te edine ne. Kako kruto se je maščevalo. Videl je, kako trpi njegov otrok... vedel je, kaj še pride... in je bil brez moči in ni mogel pomagati.

S trudnimi, obupanimi očmi je gledal Daissy. Ta je prestala z ihtenjem. Ni več jokala...

7.

Aslash za Američane ni ime. Aslash je dejstvo. Aslash je vse, kar je v zvezi s steklom: Aslash steklo so okna v nebotačnikih, Aslash steklo so steklenice in čaše v barih in hotelih, Aslash steklo so očala, skozi katera možje v Washingtonu vladajo. Avtomobili, železnice, pa-

robrodu in letala so bila opremljena z nerazdrobljivim Aslash steklom. To je iznajdba, ki je bila podlaga Aslashovim milijardam.

Glava vsega podjetja je bilo 64 tovarn v Michiganu, 22 steklarn v Minnesoti, 39 premogovnikov v Rusiji, 26 vrelcev olja v Texasu in Meksiki, gospodar 245.000 uslužbencev je bil Jackie Aslash, »Jackie«, kakor so ga kratko nazivali v celi Ameriki.

Jackie je bil popularen, tako popularen, kakor so rekorderji, filmske dive in multimilijarderji v Združenih državah. Njegova radodarna roka je mnogo doprinesla k njegovi popularnosti.

Govoriti z Jackiem osebno, je bilo za navadnega smrtnika, skoro nemogoče. Nihče v Združenih državah ni vedel, kje se trenutno nahaja. Skrival se je bolj tajinstveno, kakor diktator, ker mu je bilo zoprno, da bi ga smatrali za zlato tele.

Njegova velika ljubezen je bila hči Daissy. Dolgo potem, ko se je Daissy že pomirila, je sedel zamišljen v predvežju.

Ob dveh zjutraj je vstal ter se podal v svojo spalnico. Nekaj časa je še raztreseno listal po nekem športnem listu, nato je ugasnil luč in kmalu trdno zaspal.

Ali je bil ropot pri balkonskih vratih ali žarki svetilke, ki so prodirali v sobo in ga zbudili, Jackie ni vedel. Videl je samo, kako so se balkonska vrata odprla in neki mož s svetilko v eni in s samokresom v drugi roki, je stopil v sobo. Naperil je svoj samokres v prestrašenega Jackiea in mu ukazal, da mora biti tiho. Nato je zaprl balkonska vrata ter se približal postelji. Hitro je prerezal telefonsko žico in dejal:

»Bodite mirni in nič se vam ne bo zgodilo.« Nato je sedel v naslonjač, poleg Jackiejeve postelje. »Govoriti moram z vami« je pričel tujec znova. »Ste spali Mister Aslash? Žal mi je, da sem vas moral buditi, toda čez dan itak nimate časa.«

Jackie je bil brez besed. Nato je počasi vprašal: »Kaj hočete od mene?«

Tujec je prijazno prikimal ter smehljaje dejal: »Majhno kramljanje à deux, nepolitično, zelo interesantno in nič nevarno, ako me boste poslušali. Poleg tega bova morda govorila o kupčijah,

o borznih špekulacijah, o železninskem trgu... ali pa se morda interesirate za izvoz v Evropo?«

Jackie je postajal vedno bolj nervozen. Ali je bil tujec nor ali pa nevaren zločinec. »Spravite vendar že enkrat svoj samokres, pripravljen sem govoriti z vami.«

»Oh, ne razburjajte se« je odgovoril vlomilec ljubeznivo. »Lepo stanovanje imate...«

Jackie je postajal jezen. »Ste prišli zato sem, da mi poveste to?«

Vlomilec se je smehljaj. »Zato... in še radi par drugih malenkosti... v ostalem se nikar ne razburjajte, Mister Aslash!« Nekaj trenutkov je Jimmy, to je bil namreč vlomilec, molčal nato pa dejal: »Predlagati vam hočem kupčijo. Kupčijo, ki jo je našel moj prijatelj. Izvrstna stvar... res izvrstna... Prav nič ne riskirate, ako daste en milijon.«

»He?« Jackie je mislil, da ni slišal prav, toda Jimmy je prikimal in nadaljeval: »Vi boste tako ljubeznivi ter mi napisali ček za milijon dolarjev, katere vam bom v dveh letih z obrestmi vred vrnil... ne prestrašite se... nočem vas izžemati, svoj predlog vam bom potem natančno razložil.«

Nekaj trenutkov so Jimmyjeve misli pohitele k Daissy, k Teddyju in k otokom... nato se je zopet zbral. »Poslušajte dobro, da boste razumeli, za kakšno kupčijo rabi moj prijatelj milijon dolarjev. Ako vam to razložim, boste segli po svoji čekovni knjižici ter mi napisali zaželeni ček. Molčite in čakajte s svojimi odgovori, dokler vam ne razložim svoje zadeve... Kaj vam najmanj ugaja v Združenih državah? Prepoved igranja in alkohola, vem.« Bilo je znano, da je Jackie ljubitelj dobre kapljice. »Nadalje« je nadaljeval Jimmy, »ljubite vi prostost prav tako, kakor stotisoč drugih, kajne? Toda vi, jaz in stotisoč drugih ljudi ve, da v Ameriki ni nobene svobode, da se le imenuje dežela svobode. Ali ste morda svoboden mož, Mister Aslash? Ali morete storiti kaj, ne da bi se pri tem razburjali vaši prijatelji? Ali poznate pomen besede: Škandal?«

To je bilo. Mož je pogodil. To je bil tisti strah, ki je ležal nad glavami vseh prominentnih prebivalcev te famozne

V smrt . . .

Gopa Renardova, žena guvernerja francoske ekvatorialne Afrike, ki se je s svojim možem smrtno ponesrečila na inspekcijskem potovanju blizu meje Belgijskega Konga.

države... ki je že tolike uničil... »Škandal!« Jackie je poskočil med svojimi blazinami, tako ga je elektrizirala ta beseda. (Se nadaljuje.)

Novo presenečenje.

Mnogo nam je stalo do tega, da pomagamo tistim, kateri nimajo sredstev, da si nabavijo za praznike in pomlad najpotrebnejša oblačila. Zato

otvorimo v ponedeljek 8. aprila v Ljubljani, Prešernova ulica 54 nasproti glavne pošte

oddelek za cenejše

OBLEKE

Vhod v ta naš oddelek za cenejše obleke je **skozi vežo na dvorišče.**

Moške obleke od Din 190.- naprej
Damski plašči " " 170.- "
Hubertusi moški " " 290.- "
 " **damski** " 260.- "

TIVAR

o b l e k e

Krvavi Maroko

Doživljaji Slovenca, ki je bil Abd-El-Krimov šejk

Nekoč mi je Abd el Krim priznal svoje prijateljstvo z Gonzalesom ter me vprašal za svet, kako bi pripravil tega zadolženega vojaka do tega, da bi nam predal arsenal orožja.

Dejal sem mu, naj bi ga pozval k meni v goste. Nekoliko dni kasneje sta prišla v spremstvu svojih slug. Sijajno sem ju pogostil. Po obilni gostiji sem odpeljal svoja gosta v to dvorano na pušenje kif-kifa (neke vrste opojna droga). Tu pred menoj (pokazal je z roko) je stala železna skrinjica, napolnjena z zlatniki. Poleg nje je sedel Gonzales.

Naenkrat so se odprla vrata in v dvorano je stopil neki vojščak, ki se je globoko poklonil ter mi predal neko pismo. Pazljivo sem ga prečital, nato pa vprašal vojščaka:

»Boš odnesel zlato svojemu gospodarju, junak?«

»Da Käid, ako mi ga zaupaš!«

Okrenil sem se k Abd el Krimu ter pokazala z roko na skrinjo:

»Šejk, prihrani to naporno delo staremu Käidu in naštej temu junaku 500 zlatnikov.«

Abd el Krim se je globoko poklonil, vstal ter stopil k skrinji. Med tem, ko je on štel zlatnike, sem opazoval jaz Gonzalesa, kako bo nanj vplivalo zlato. On je postal v obraz rdeč in žile na sencih so se mu napele. Bil sem zadovoljen s svoj igro. Ko sem so poslavljaj od svojih gostov, sem povabil Gonzalesa, naj me še kaj poseti. Obljubil je, da pride.

XIX.

IZZDAJSTVO POLKOVNIKA GONZALES.

Čez kakih deset dni je prišel polkovnik ponovno k meni v poset. Tedaj se mi je pritoževal čez vojaško službo, katero je nameraval zapustiti.

Sedaj se mi je nudila najlepša prilika, da nagovorim tega vojaka in ga podkupim.

»Polkovnik, ti nameravaš zapustiti vojsko. Jaz imam zlata, dam ti ga toli-

ko, da boš mogel živeti brez skrbi do konca svojega življenja daleč od svoje domovine. Mi potrebujemo orožja in ti nam ga moreš dati.«

Odgovoril ni ničesar. Odšel je, zajezdil svojega konja ter odjezdil proti Melilleju.

Nekoliko dni kasneje je prišel ponovno, brez spremstva. Na obrazu se mu je poznalo, da se je duševno silno boril in da je kapituliral pred vestjo.

»Käid, vojna pirotehnika se nahaja izven mesta. Stražijo jo vojaki »harke amige«, glej, da pridobiš svoje brate! A sedaj mi daj denar.« Odprl sem skrinjo, kot zver je planil k njej ter si nabasal žepe z zlatom. Nato je na dušek izpil čašo vina ter odhitel proti prestolnici Maroka.

Abd el Krim je hitro pregovoril svoje sobrate in v noči med 17. in 18. januarjem 1919. nam je izročil Gonzales 5000 pušk, 10 mitraljezov in 100 zabojev municije. Dvesto kamel je preneslo to orožje v Zoco El Arbas.

Gonzalesu sem izročil 100.000 durosov (pol milijona peset) in za ta denar je bil prodan Maroko.

Toda Gonzales ni poslušal mojega nasveta. Z dobljenim denarjem je razkošno živel v Melilli, kar je opazil tudi komandant, ki je ukazal, da se pregleda pirotehnika. To pa je postalo za polkovnika fatalno. Komisija je našla ogromen primankljaj orožja in municije.

Gonzalesa so aretirali in z njim tudi Abd el Krima, katerega so smatrali za sokrivca. Polkovnik je priznal ali povedati ni hotel, komu je bil dal orožje. Vrhovno sodišče je obsodilo Gonzalesa na smrt in 23. marca 1919 so ga v trdnjavi Santa Cruz ustrelili. Tudi Abd el Krimu niso prizanesli. Vlada je videla v njem opasnega sovražnika in namignila je vojnemu sodišču, ki ga je obsodilo na 14 let robije.

Ni dolgo sedel v vojaških kazematih. Narod se je uprl in jedva so ga pomirili.

Tedaj je moj sin Lahbid zbral nekoliko vernih in junaških vojščakov, ki so se neopazno približali trdnjavi Santa Cruz, poklali straže in v noči 9. septembra 1919. osvobodili Abd el Krima.

Nekaj dni kasneje je čakalo 10.000 oboroženih Beduinov na mig svojega voditelja, pripravljeni, da žrtvujejo svoje življenje za osvoboditev »Krvavega Maroka«.

Konec I. dela.

II. del.

XX.

KAPITULACIJA ŠPANJOLSKE VOJSKE. — OSVOBODITEV MAROKA.

Ko je bil Abd el Krim zopet na svobodi, je vlada uvidela nevarnost, ki ji preti. Treba je bilo zopet poplaviti Maroko s četami in se zavarovati pred morebitnim nenadnimi napadi Abd el Krimovih pristašev.

Abd el Krim je izkoristil to priliko. Zanj je bil to najugodnejši, tako dolgo pričakovani trenutek. Zbral je vojsko 20.000 oboroženih fanatikov ter jo razdelil na dva tabora.

Prvi tabor je bil pod njegovim poveljstvom in je operiral od juga proti severu v pravcu Melile, drugemu taboru pa je zapovedoval njegov brat Sahib Aluksemaški in je prodiral od vzhoda proti severozahodu v pravcu Tetuana.

4. januarja 1920. so Beduini napadli Benites, ki je kmalu nato padel. Arabci se borijo z nadčloveškim elanom in zavzamejo še Tafersit, Tifarnin Nador. Abdel Krim pa je zavzel med tem že Hauen, Larache, Benkarik in Tetuan prodirajoč dalje proti severu, kjer sta se oba tabora pri Heramenu sestala. Pod vodstvom Velikega Käida napadejo Arabci Melillo, ki se obupno brani. Toda Arabci so v premoči in tudi Melilla pade. Maroko je osvobojen, belo pleme iztrebljeno.

Abd el Krima je navdušeni narod proglasil za maroškega sultana.

(Se nadaljuje.)

Človek vedno rajši verjame ono, kar je nemogoče!

* * *

Kdor resnično ljubi, ne misli na denar!

SAMOTNA POT

Spisal: Pavel Bobnar

Mračni se. Veter ječi in širi večerni hlad. Po samotni cesti stopa truden popotnik. Večkrat se ozre plaho okrog sebe in poljubi pismo, ki si ga pritiska na drhteče prsi. V njih utriplje srce in tam gori, gori ogenj bolečin. Mahoma mu je ovenela mladost ko cvetica, ki si jo zavrge. Korak mu je počasen in težak in v njegovih sinjih očeh kali tiha žalost.

Pred dolgimi leti je zapustil rodni kraj. Vzel je od doma slovo, ko je pel petelin na vasi, oznanjajoč jasno pomladno jutro. Materin glas je zamrl. Izginila je lepa Gorenjska. Odprla se je krasota dežel, morja in čudežnih mest. Lažni privid je slepil, duh ga je vodil v tujinstvo, tja kjer je toliko src prelilo kri . . .

Grenko jokala je mati in stezala roke po sinu:

»Vrni se, ljubljani, glej, mati po tebi solzi! Pridi! Iztrgaj se temni prevari! Vrni se v selo miru, k materi dragi nazaj! Nagni se v njeno naročje, bolesti pozabi preteklost! Zopet objel te bo mir, zopet bo srečno srce . . .«

Danes se vrača . . . V dalji stoji vas, okrožena z brstečim drevjem. Potok o- tožno šumi. Gora se dviga v nebo, velika kakor misel krščanska. Nekje sredi polja kroka hripavo gavran! . . .

Joče ob poti popotnik. Potrtost se mu je razvlekla po obličju in prsa so mu bila kakor pod pečino. Razočaran je. Prepolna je tujina domotožnih pesmi, prepolne križane odpovedi, pokopanih želja in upov. V grozeči koral bolesti se pogrezajo strte nade, iz katerih odmeva resnica grenkih prevar in spoznanj . . . Kakor ptica, ki toži po lepi pomladi, zdihuje blede nesrečnik. Nenadoma se zgrudi spehan in izmučen na tla. Iz grla se izvije bolni krik: »Domovina odpusti! Vrača se žalostni sin . . .«

V nedoglednih višavah trepečejo zvezdne mirjade. Popotni stopi v majhno, zakajeno koč. Skromna oprava daje videz siromašnosti. Na steni nekaj očrnelih podob, v enem kotu miza in stol,

v drugem nizka postelja s preperelo slamo.

Na postelji leži sivolasa starka. Z desnico si podpira glavo in zatopljena v spomine otožno strmi skozi okno. Morda prisluškuje veličastju, ki ga rosi zemlji zvezdni okras nočnega neba. Ali pa v trpljenju razumeva mrtvaški opomin v nekaljeni samoti svojih jesenskih dni . . .

Telo je strto po izbičanem boju življenja. Srebrne niti padajo preko pepelnatih gub na ispite prsi. Prsteno čelo je razorano in spačeno od bolesi.

V njem je vklesana preteklost z vsemi viharji usode.

Zakoračil je k vznožju poleg postelje. Za hip je omahnila ženi trudna glava, da so se zaiskrile drobne oči v globokih, suhih votlinah. Jezik se ji je lepil po razpaljenih ustih, ali vzdih ni bilo čuti iz njih. Čudil se je, čudil revnemu bitju, iz katerega je odsevala sila junaštva pred ledenim poljubom smrti.

Nato je pokleknil k razpelu. Molil je dolgo in vroče! . . . Dih vseodpuščajoče ljubezni je vel svečano mirno iz križanega Odrešenika. Znova se okrene in po par silovitih krčih bruhne iz sebe kri. Ko se je v jutru dramila zora za senčnatimi brdi, sta ležala na trhli postelji mati in sin — mrtva — objeta — — —

Kar Vas zanima - Iz vsega sveta

Na nagačenega zajca je streljal. — Tisoč let stara pisava. — Kralj opojnih strupov prijet. — Tožnik plača stroške za obtoženca. — Štirinadstropno hišo je ukradel. — Ušesa ji je porezal. — Z ljubimcem „in flagranti“ filmana. — Usmiljeni vlomilci.

V La Rochele (Francija) imajo ta čas zanimivo pravdo. Dva lovška paznika, ki sta nasledovala nekaga divjega lovca sta prišla na idejo, da bi ga z nagačenim zajcem zvalila v past. Postavila sta zajca na gozdno stezo. Divji lovec se je res prikazal in streljal nanj. Paznika, ki sta bila skrita, sta potem divjega lovca vjela in odvedla na sodišče. Divji lovec se je pred sodiščem izgovarjal, da ni zločin, ako je streljal na nagačenega zajca. In res se sodnik ni mogel odločiti za obsodbo in je razpravo za nedoločen čas preložil.

* * *

V Ostgotlandu na Švedskem so našli kamen, ki je popisan z nad tisoč let staro pisavo. Pisanje pripoveduje o nekem morilskem procesu iz časa Vikingov.

* * *

Egipčanski policiji se je posrečilo po večmesečnem zasledovanju prijeti tihotapca, kralja opojnih strupov, El-Hag-Tarbusch. Tarbusch je vodil ves orientalski trg opojnih strupov. V njegovi palači so našli 600 kg hašiša, 2000 kg opija in velikanske množine kokaina.

* * *

Nekega moža v Revalu je njegova lastna žena pretepla. Zato je mož svojo ženo tožil. Sodnik je ženo obsodil na denarno kazen, toda ona je izjavila, da nima denarja in torej kazni ne more plačati.

Ker je premoženje obeh zakoncev skupno, je moral tepeni mož za svoje udarce — sam plačati kazen!

Vsekakor ironija usode!

* * *

V Milanu je neki Allesandro Giurin v lastnikovi odsotnosti podrli njegovo štirinadstropno hišo ter si z opeko zgradil lastno vilo.

* * *

Na trgu St. Michel v Marseillu so imeli neko slovesnost. Naenkrat se je med množico s strašnim krikom zgrudila neka dama. Ko je prišla policija, se je izkazalo, da ji je neki zločinca odrezal oba ušesa, da bi na ta način prišel do njenih dragocenih uhanov.

* * *

V Parizu je neki mož zahteval ločitev svojega zakona radi ženine nezvestobe. Kot dokaz je predložil sodišču filmski trak, na katerega je neki iznadljivi detektiv posnel ženo z ljubimcem »in flagranti« v nekem hotelu.

* * *

Mesto Meissen je prišlo vsled svojega težkega finančnega položaja pod državno nadzorstvo. Pred časom pa je bilo vlomljeno v občinski urad. Vlomilci so navrtali blagajno, v kateri pa so našli samo sedem mark. Toda vlomilci so denar pustili nedotaknjen v blagajni in odšli skozi okno zopet iz urada.

„Turandot“ v filmu

Obglavljeni principi v sprevodu z glavami iz mavca. Spredaj Pavel Heidemann v vlogi princa Samarkanda.

FILANTROP

Napisal: Mi. Lju.

Jaz sem siromak. V žepu nimam niti pare. Pohajam po mestu. Zjutraj čakam, da se izprazni trg, kjer pobiram uporabne ostanke, popoldne se izprehajam v Tivoliju, kjer iščem mastne ogorkke, ki mi utešijo željo po jedi in pijači. Neprijetno je le ob deževnem vremenu. Tedaj mi pojejo čevlji svoj večni »kljač, kljač« in mi noga v njih tako neprijetno spolzi. Človek nima niti suhe klop, da bi se mogel pošteno naspiti.

Sicer se pa res ne morem pritoževati. Imam manj dela, a zato tudi manj skrbi kot takrat, ko sem bil še uradnik v... no pa to ni važno. Naravno! Trisobno stanovanje, elektrika, vodovod, kopalnica, pa ženi nov klobuk, sinčku nove smučarske čevlje, hčerkici novo plesno obleko in še to in ono, ej, kriza je vendarle ugodna stvar. Ostanesh takole sam, brez družine, za katero moraš

izdajati le denar, brez dolgočasnih šefov, ki pazijo na vsako zamujeno minuto. Ni več sitnih obiskovalcev, ki hočejo le denarja, ni več onih neumnih pisem v modrem ali rumenem ovitku, vsled katerih postane človek le slabe volje, ko čita: »S tem Vas zadnjikrat opominjam, da plačate zapadli obrok, sicer...« Da, ničesar ni več, razen krasne, divne svobode, v kateri lahko živi človek kot ptiček na veji. Lahko greš kamor hočeš in ostanesh dokler hočeš, ne da bi se bilo treba bati jezikljave tašče in žene, ki se jezi radi postanega kosila, ker sedaj, o divna, krasna svoboda, tudi kosila ni več.

Pravijo: »Kdor mnogo potuje, mnogo doživi!« Ni res! Jaz principijelno ne potujem nikamor, pa sem vendar doživel, da me je stražnik aretiral kot brezposelnega potepuha. Da, da, človek tudi brez potovanja mnogo doživi.

Zadnje čase se nenavadno zanimam za naravo, kjer je vse tako lepo, resnično, brez laži, nepokvarjeno, naivno, takorekoč ginljivo, posebno sedaj, ko pojejo ptičice, cvetlice dišijo, potoček žubori in ko svetle zvezdice veselo migotajo na nočnem nebu. Človek postane nehote posnik in duša se mu smehlja kot raztrgan podplat starega čevlja.

Bilo je nekega lepega dne, to se reče kar tako, četudi je bilo nekega dolgočasnega, lačnega večera, ko sem počasi stopal proti Tivoliju, da si poiščem kako udobno klopico. Skozi temne, raztrgane oblake so mežikale redke zvezde. Mimo mnogih klopi sem že šel, a vse so bile že zasedene. Oh, pomlad! Končno sem našel pripravno klop med grmovjem, s katere sta ravno odhajali dve senci, tesno objeti. Bil sem gotov, da me tu ne bo našlo budno oko čuvaja. Vroč mi je bilo, pa sem slekel svojo suknjo in jo obesil na konec klopi.

Jaz pa sem se zleknil na klop, dal roke pod glavo in se zagledal v nočno nebo nad seboj ter kmalu zadremal. Prebudili so me koraki. Dvignem glavo. Neki debelušasti gospod se je vsedel poleg mene na klop in težko dihal.

»Ta vročina, ta nesrečna vročina, in že sedaj,« reče in si otira znoj raz čelo in gladko glavo.

»Da, res, silna vročina,« sem vljudno pritrdil in se mu še bolj odmaknil.

»Strašno! Ako se hoče človek ohladiti, mora pa iskati hlad daleč, da se ves upehaš. Meni je zdravnik namreč priporočil gibanje.«

»Tako, tako,« sem se ljubeznivo nasmešnil in pomislil na svoje dolge, svobodne dnevne izprehode.

»Gospod je gotovo detektiv, kajne?«, me vpraša in si našče dišečo Vardar.

»Gospod se moti. Jaz sem brezposelni uradnik. Že pol leta nimam službe.«

»Oh, ubogi, ubogi človek. Pa recite mi, kje pa živite?«

»Povsod, pa nikjer. Danes spim tu, jutri bom v kabini na Ljubljani itd. Tja, živeti se mora!«

»Ja, človek, saj to je strašno! Pojdite z menoj. Midva se bova pogovorila. Mogoče bom mogel za vas kaj storiti!«

Dvignila sva se. Na Aleksandrovi cesti sva sedla v taksi, ki je kmalu obstal pred lepo vilo.

Ko je odpravil voznika, me prime pod pazduho in me vleče skozi bogato vežo v razkošno opremljeno sobo. Posadi me v usnjen fotelj in porine pred mene mizico z jestvinami, na katere sem se z užitkom vrgel ter vse pospravil do zadnje mrvice.

»Tako, dragi moj gospod, sedaj se lahko pomeniva. Torej vi ste brez posla. Gotovo tudi nimate kaj jesti. Hm, recite mi, prosim vas, ali bi imeli kaj zoper to, če vam ponudim dobro, nenaporno službo, namreč pri meni, kot moj osebni tajnik? Recite mi, prosim vas!«

»Toda gospod, jaz vas ne razumem. Taka dobrota! Jaz res nimam besede, da bi se vam dovolj dostojno zahvalil.«

»Nič, nič, je že dobro! Koliko pa zahtevate mesečno?«

»Kdo? Jaz? Ja, če ni preveč 1.500 Din, če nimate nič proti temu?«

»Ampak, prosim vas, čemu taka skromnost? Vi ste človek na mestu. Ugajate mi. Imate gotovo tudi družino. Torej 3.000 Din, auto na razpolago, služinčad in vso hišno udobnost. Sicer pa, kaj govorim. Vi ste gotovo trenutno brez pare. Tu, 1.000 Din za prve malenkosti. Tega vam ne bom vračunal v plačo.«

»Ne vem, če ..., taka ljubeznivost ... res ...«

»Nikar ne pretiravajte! Sedaj se najprvo preoblečete. Imam obleke, ki vam ne bodo preširoke. Izberite si, kar vam ugaja. Kaj? Kako? Oddolžiti? Ampak prosim vas, zopet pretiravate. Jaz sem filantrop. Imam vsega odveč. Kaj mi bo vse to? Naj uživajo še drugi, vsaj obresti mojega blagostanja. Verujte mi, moj največji užitek je, pomagati siromašnemu človeku. Zato le nobene hvale.«

Ko sem se preoblekel, sem ga vprašal, kdaj lahko nastopim službo.

»Pridite ob devetih, desetih, kadar se pač prebudite. Jaz sem navadno že ob osmih v pisarni. Če boste zamudili, bom že jaz uredil vaše delo mesto vas.«

Solze ganotja so mi stopile v oči.

»Ah, vi ste zlata vreden človek, jaz res ne vem ...!«

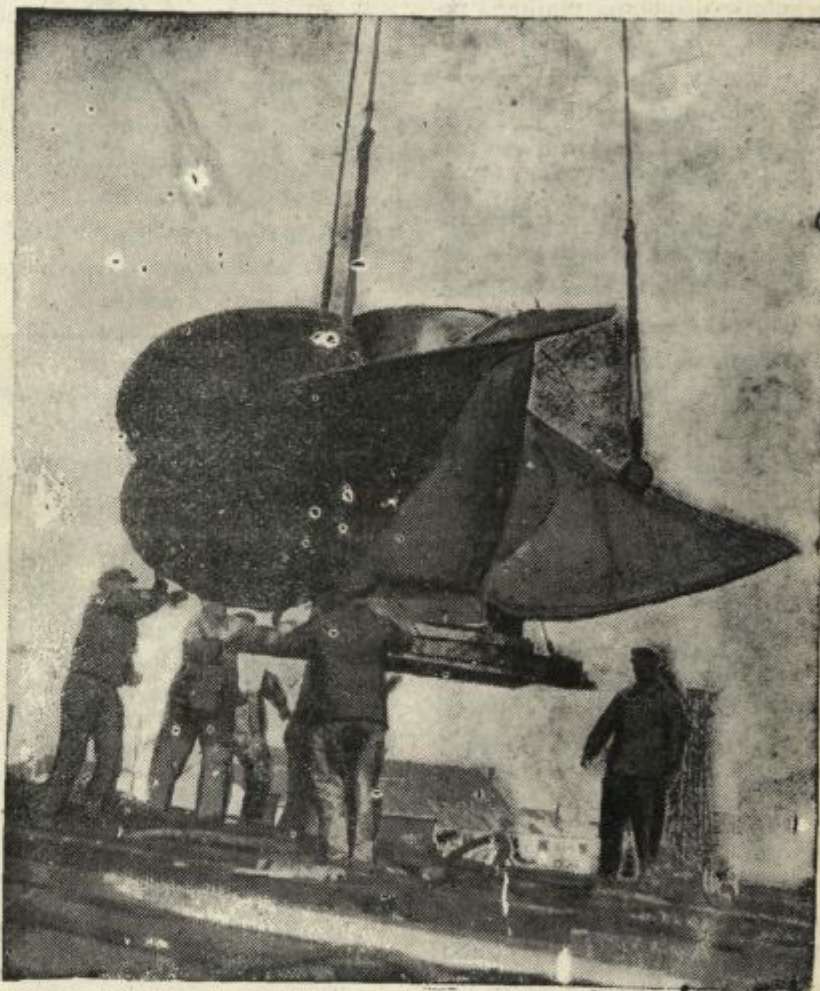
»Nič, nič, je že dobro. Saj to je vendar moja človeška dolžnost, dragi gospod. Upam, da postaneva dobra prijatelja.«

In on mi ponudi svojo, z zlatimi prstani okovano desnico in prijateljsko stresa mojo roko ... da se prebudim. Nad seboj sem zagledal strogi stražnikov obraz, ki me je stresal za rame in me prebudil.

»Ali ne veste, da se ne sme tu spati? Kje imate legitimacijo?«

Hotel sem poseči v žep suknje, kjer sem imel svoje listine. Toda suknje ni bilo več. Vstal sem in se na stražnikov poziv resignirano podal z njim ...

To je vijak

Za novi francoski prekomornik »NORMANDIE«, ki bo oskrboval promet na progi Le Havre - New York. Vijak tehta 23 ton.

Humor

ZABAVA.

Ona: »Ti me dolgočasiš!«

On: »Kako to? Saj vendar ne govorim!«

* * *

Parnik je bil malo oddaljen od nabrežja, ko je pridevel neki možak in kričal, naj ga počakajo. Zagnal je prtljago na krov ter se nato z velikanskim skokom še sam pognal nanj. »Vendar se mi je posrečilo« je zastokal

na krovu, »kmalu bi zamudil parnik!« — »Ne verjamem« je menil mirno pomorščak, »mi namreč pravkar pristajamo.«

* * *

Učitelj: »H kateri družini spada mačka?«

Učenec: »K naši, gospod učitelj!«

* * *

»Moja žena je vneto pristašinja surove hrane!«

»Kakor moja! Tudi ne kuha rada!«

STENE GOVORIJO!

Obisk v jetniških celicah. — Kaj vse jetniki pišejo in rišejo na stene celic.

Stene jetniških celic govori o marsičem, ker one so pravzaprav edine zapupnice jetnika. Takorekoč so stene v celicah jetnišnice dokument, ki jasno in zgovorno priča o notranjem, duševnem trpljenju jetnika, seveda pa tudi o telesnem trpljenju.

Kako jetnik utihotapi majhen, neznan kosček svinčnika s seboj v celico, ostane uganka. Ali eno je gotovo: tisti mali svinčnik je velik prijatelj! Z njim napiše jetnik na steno vse, kar ga boli in muči.

Seveda vse, kar je napisano in narisano na stenah, ni za javnost, toda ono, kar je mogoče opisati, vam podajam.

Tako je v neki celici napisano:

E. G. obsojen po nedolžnem na 15 let ječe vsled umora. Moja žena je po krivem prisegla, da se je mogla spečati z mojim sosedom. Za mene ni več pomladi, nikoli več ne bom videl svojih otrok, premislite, 15 let = 180 mesecev = 5475 dni = 131.400 ur = 7.884.000 minut = 473.040.000 sekund!

V gornjih stavkih je skrita morda družinska tragedija, zakonolomstvo, kdo ve?

Največ risb in stavkov se nanaša na seksualno življenje. To je razumljivo, ker pri večini jetnikov je najhujše dejstvo: pogrešanje ženske ali moža. To velja za jetnike obeh spolov. V najbolj skritih delih celic najdete risbe in verze močno pretirane erotične vsebine.

Večina jetnikov sploh ne ve, čemu piše na stene, le majhen del od njih navaja za vzrok dolgočasje.

Tudi v celicah, kjer sedijo mladoletni jetniki so stene popisane, toda ne kakor pri odraslih, temveč govorijo stene o kesanju in popoljšanju. Neredko sem videl na stenah besede: Ljubi bog, oče, mati, itd. »Nikoli več!« zveni skoro iz slehernega stavka.

Končno naj omenim še svoj vtis o jetnikih. Bil je popolnoma drugačen, kakor sem ga pričakoval, predno sem vstopil v to »popoljševalnico«. Mislim sem, da najdem nekaj izrednega, toda našel sem le . . . ljudi! Jo.

Teden dni sporta

TRETJE KOLO DRŽAVNEGA PRVENSTVA.

Prošlo nedeljo je treba smatrati kot črni dan za Zagreb. Oba vodilna zagrebska ligaša sta morala poražena zapustiti zeleno polje.

Gradjanski je šel v Sarajevo, kjer mu je ondotna Slavija natresla 6 golov v mrežo, med tem ko je Gradjanski le enkrat potresel mrežo Slavije.

Hašk je v Osijeku moral spraviti poraz v tekmi z osiješko Slavijo 5 : 2!

Hajduk iz Splita je z zagrebsko Concordio remiziral 1 : 1.

PODSAVEZNO PRVENSTVO.

Hermes je prijetno iznenadil v tekmi z Mariborom. Zmagal je 7 : 1.

Železničar : Rapid 4 : 2.

PRIJATELJSKE TEKME.

ASK Primorje je v nedeljo ponovno dokazalo, da v prihodnjih nedeljah ni pričakovati

uspehov. V gostih je imelo drugorazredni Policijski SK iz Zagreba, ki je zmagal nad Primorjem 3 : 2. Kaj bo? To je sedaj vprašanje! Železničar (Zagreb) : SK Celje 4 : 3.

PRVENSTVO II. RAZREDA.

Reka : Jadran 2 : 0.

Sloga : Slavija 8 : 1.

Svoboda : Grafika 1 : 1.

Slovan : Korotan 1 : 1! Nepričakovan uspeh moštva z Rakovnika.

MEDDRŽAVNE TEKME.

Francija : Avstrija 2 : 1.

Krinažka

	1	2	3	4	5		
6		7	8	9			10
11	12		13				14
15		16		17		18	
	19		20		21		
	22				23		
24			25	26		27	28
29			30		31		32
		33				34	
	35						36

POMEN BESED:

Vodoravno: 1. mesto na Finskem; 4. žensko ime; 7. mesto na koles v Franciji; 11. število; 13. Verdijeva opera; 14. r u; 15. reka v Rusiji; 17. italj. spolnik; 18. sun; 19. oblika glagola »veti«; 21. duhovnik; 22. žen. ime; 23. vrt Eden (j-i); 24. žen. ime; 25. italj. spolnik; 27. p j k; 29. kralj (italj.); 30. jug. reka; 32. ad acta (okr.); 33. mesto na Kitajskem; 35. nikalnica; 36. italj. spolnik (obratno).

Navpično: 2. prih. čas glag. biti; 3. moli! (lat.); 4. žen. ime; 5. narodna stranka (okr.); 6. član družine; 8. reka v Afriki; 9. žen. ime; 10. riba; 12. prvi slov. časopis; 14. indijski denar; 16. ruska reka; 18. milo (angl.); 20. italj. spolnik; 21. kratica za poste restante; 24. šoja; 25. industrijska bilka; 26. kratica za mesec avgust; 28. angl. kol. v Afriki; 30. z (srbohrv.); 31. ad acta (krat.); 33. ši; 34. pritrilnica.

Baron H
Jaffa

in oval španske oranže
stalno na zalogi pri

Grabrijan Ferdo
Ljubljana, Miklošičeva c. 15

Ali že veste

da se dobijo vedno vsi najboljši mlečni izdelki samo v mlekarni „NAKLO“
Moste pri Ljubljani, Tovarniška ul. 11

